

Bank Polski

Centrum
Analiz

Monitoring Branżowy

Analizy Sektorowe

9 lutego 2023

Sytuacja na rynku surowców drzewnych

PODSUMOWANIE

- Pozyskanie drewna użytkowego w Polsce oscylowało na przestrzeni ostatnich kilku lat wokół 39 mln m³. Od 2018 średni roczny eksport drewna wyniósł 4,7 mln m³, a import 2 mln m³, co przekładało się na dodatnie saldo wymiany handlowej w tej grupie surowcowej. Polska jest 7. największym eksporterem drewna na świecie i ważnym dostawcą płyt drewnopochodnych. Nieprzetworzone drewno z Polski trafia w zdecydowanej większości na rynki unijne, a także do Chin (20% eksportu, przy czym skala wywozu drewna na ten rynek spada). Największym źródłem zagranicznych dostaw surowca są Czechy, Niemcy i Litwa.
- W związku z rosyjską agresją na Ukrainę, UE wprowadziła sankcje zakazujące importu drewna i wyrobów z drewna z Białorusi i Rosji (odpowiednio od cze'22 i lip'22). Do 1h22 Białoruś była największym zagranicznym dostawcą drewna opałowego i płyt drewnopochodnych do Polski. Rola Rosji w dostawach na polski rynek była znacznie mniejsza, choć państwo to należy do czołówki światowych eksporterów surowca. W 2h22 Polska zwiększyła dostawy surowców drzewnych z innych kierunków europejskich, m.in. Niemiec, państw bałtyckich, Ukrainy, czy Słowacji, a także dalszych kierunków azjatyckich, m.in. z Chin, Turcji, Indonezji, Wietnamu oraz Kazachstanu, który wcześniej nie dostarczał surowców drzewnych na polski rynek. **Możliwości eksportowe Rosji i Białorusi zostały zmniejszone, jednak na podstawie dostępnych danych handlowych oraz doniesień medialnych można przypuszczać, że surowce drzewne z tych kierunków nadal, choć w znacznie mniejszej skali, trafiają na rynki europejskie.**
- Druga połowa 2022 przyniosła hamowanie na rozgrzanym w okresie pandemii rynku drzewnym. W całym 2022 produkcja płyt drewnopochodnych w Polsce spadła o 13%, a tarcicy o 9%. W 2023 spodziewamy się dalszych spadków wolumenów produkcji, choć ich skala nie powinna być gwałtowna. Ryzyko dla branży stanowi ewentualna rezygnacja z certyfikatu FSC przez kolejne Regionalne Dyrekcje Lasów Państwowych (RDLP). W 2023 kończy się ważność umów w 6 RDLP. **Polska należy obecnie do czołówki państw objętych certyfikacją FSC i PEFC w zakresie zrównoważonej gospodarki leśnej (4. miejsce na świecie), przy czym wśród polskich przetwórców popularność certyfikatu FSC CoC (Chain of Custody, gwarantującego pochodzenie surowca drzewnego ze zrównoważonych źródeł w całym łańcuchu dostaw) jest większa aniżeli certyfikatu PEFC CoC. Korzystne dla branż związanych z przetwórstwem drewna w Polsce byłoby utrzymanie przez Lasy Państwowe obu certyfikatów potwierdzających zrównoważoną gospodarkę leśną.**

Departament Analiz Ekonomicznych
www.pkobp.pl/centrum-analiz

 @PKO_Research

Zespół Analiz Sektorowych
analizy.sektorowe@pkobp.pl

Aleksandra Balkiewicz-Żerek

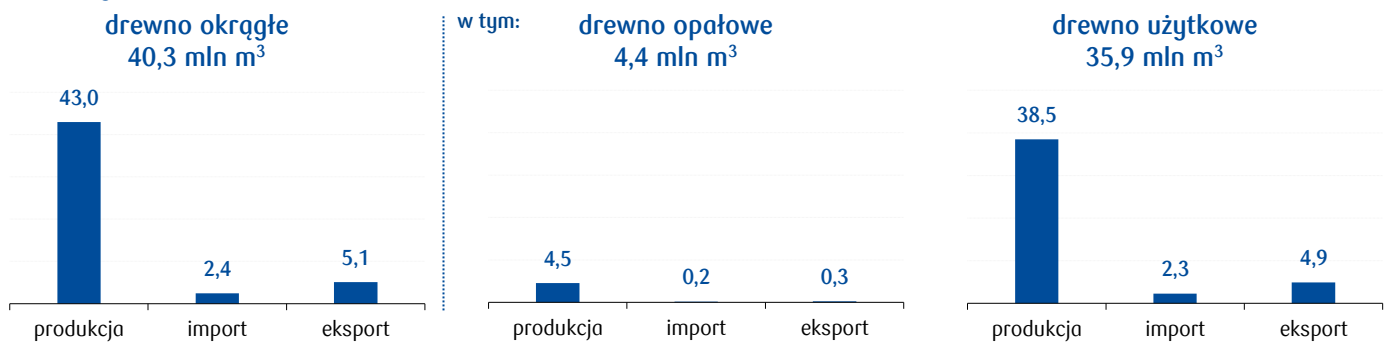
Rynek drewna

CZY WIĘKSZOŚĆ POLSKIEGO DREWNA TRAFIA ZA GRANICĘ? NIE, EKSPORT STANOWI 12% KRAJOWEGO POZYSKANIA

- Zdecydowana większość drewna pozyskiwanego w Polsce zaspokaja potrzeby krajowych przetwórców. Według danych FAO w 2021 pozyskano w Polsce 43 mln m³ drewna okrągłego (+6% r/r)¹, a 2,4 mln m³ sprowadzono z zagranicy (-21% r/r). Na eksport trafiło 5,1 mln m³ surowca (+8,4% r/r), co odpowiadało 12% krajowego pozyskania. Zasób drewna na rynku, rozumiany jako wielkość produkcji powiększonej o import i pomniejszonej o eksport surowca, osiągnął zatem poziom 40,3 mln m³ (+3,6% r/r), z czego 89% stanowiło drewno użytkowe (tj. 35,9 mln m³; +4,2% r/r).

W 2021 wyeksportowano z Polski 5,1 mln m³ drewna okrągłego. Na krajowy rynek trafiło 40,3 mln m³ surowca.

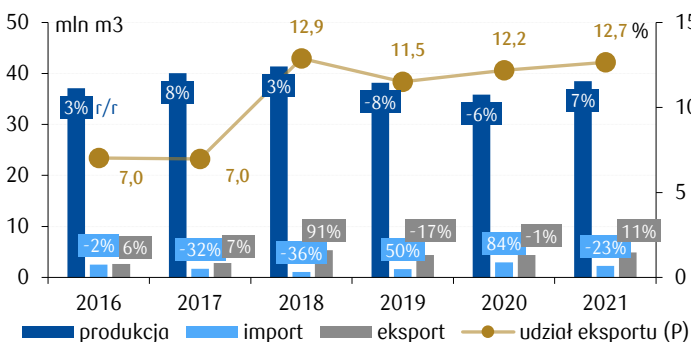
Wykres 1. Rynek drewna w Polsce w 2021

Źródło: FAO, Eurostat, PKO Bank Polski

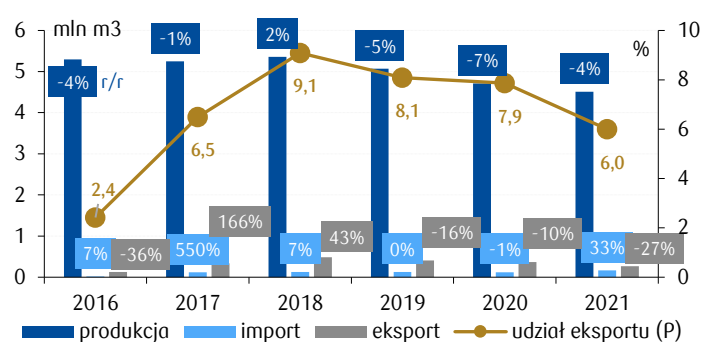
- Na przestrzeni 2016-2021 średnie roczne pozyskanie drewna użytkowego w Polsce oscyloowało wokół 39 mln m³. W latach 2017-2018 było wyższe, co było wynikiem wiatrołomów (2017: +8% r/r; 2018: +3% r/r), co przełożyło się na wyższy eksport surowca w tych latach, a szczególnie w 2018 (wzrost eksportu o 91%). W 2019 wolumen eksportu drewna użytkowego spadł o 17% do 4,4 mln m³, jednak stosunek eksportu do krajowego pozyskania surowca utrzymał się na podniesionym poziomie (11,5% vs 7% w latach 2016-2017). W 2021 eksport drewna użytkowego wyniósł 4,9 mln m³ (+11% r/r), co stanowiło 12,7% krajowego pozyskania tego surowca.
- Brak jest jeszcze danych o pozyskaniu drewna w 2022, jednak na podstawie wielkości oferty sprzedaży PGL LP na 2022 (41,1 mln m³ vs 40,2 mln m³ na 2021) można założyć, że było ono nieznacznie wyższe niż w 2021. Dane za 1-3q22 pokazały natomiast spadek eksportu drewna z Polski o 15,8% r/r i wzrost importu aż o 43,2% r/r (por. Tabela 1).
- Pozyskanie drewna opałowego wyniosło 4,5 mln m³ w 2021, a bilans wymiany zagranicznej był również dodatni. W okresie 1-3q22 zarówno import, jak i eksport tej grupy surowca znacznie się obniżył (odpowiednio o 29% i 15% r/r).

Wykres 2. Rynek drewna użytkowego w Polsce

Źródło: FAO, PKO Bank Polski

Wykres 3. Rynek drewna opałowego w Polsce

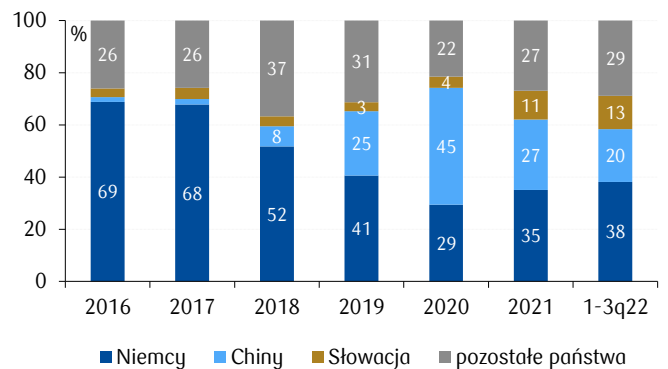

¹ Dane GUS za 2021 prezentują pozyskanie drewna na poziomie 42,2 mln m³. Różnica względem danych FAO wynika z tego, że GUS nie wyłącza do tej statystyki karpiny, zrębków leśnych i drewna z zadrzewień. Analizy w dalszej części opracowania oparto na danych FAO (aktualizacja z gru'22), ze względu na możliwość oszacowania wielkości rynku w oparciu o dane dotyczące wymiany zagranicznej, a także porównań pomiędzy państwami.

CZY CHINY SĄ GŁÓWNYM ODBIORCĄ POLSKIEGO DREWNA? JUŻ NIE, NAJWIĘKSZYM ODBIORCĄ SĄ NIEMCY

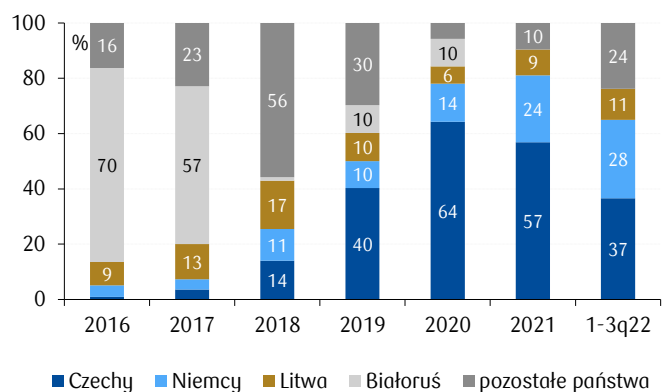
- EKSPORT:** Eksport drewna surowego z Polski do Chin nasilił się już w 2018 (+496% r/r) i 2019 (+167% r/r), a 2020 był jedynym rokiem, w którym Chiny odpowiadały za największą część polskiego eksportu drewna (45%). Warto podkreślić, że przed 2018 do Państwa Środka trafiała znikoma ilość surowca z Polski, a ponad 2/3 eksportu realizowano na rynku niemieckim. W okresie 1-3q22 Chiny były drugim największym importerem drewna z Polski, z udziałem na poziomie 20% i znacznym spadkiem wolumenu względem poprzedniego roku (-40% r/r, por. Tabela 1), a 78% eksportu drewna z Polski trafiło na rynki unijne, głównie do Niemiec (38%; -4% r/r) i Słowacji (13%; -1% r/r). **Zdecydowana większość transportu drewna z Polski do Chin odbywa się drogą morską** – w latach 2020-2021 było to ok. 93% (przy 7% eksportu realizowanego kolejną), natomiast od lut'22 droga kolejowa nie jest już wykorzystywana.
- IMPORT:** Najwięcej drewna surowego trafia obecnie do Polski z Czech i Niemiec. W okresie 1-3q22 odpowiadały za odpowiednio 37% i 28% dostaw. Wysoka aktywność eksportowa tych państw w ostatnich latach wynikała z dużej podaży drewna pokornikowego. Obecnie ta podaż już się kurczy, szczególnie na rynku czeskim. **W okresie 1-3q22 wyraźnie zwiększyła skalę dostaw drewna na polski rynek Litwa (+69% r/r) i Niemcy (+58% r/r).** Interesującym przypadkiem jest Łotwa, która w 2021 eksportowała znikomą ilość surowca do Polski, a w 1-3q22 odpowiadała już za 8% dostaw. Na kolejnych pozycjach są państwa skandynawskie i Słowacja. Białoruś przestała być istotnym dostawcą kłód na polski rynek już w 2018 (w wyniku białoruskiego embarga na ich wywóz).

Wykres 4. Kierunki eksportu drewna surowego z Polski

Źródło: Eurostat (HS 4403), PKO Bank Polski

Wykres 5. Kierunki importu drewna surowego do Polski

Źródło: Eurostat (HS 4403), PKO Bank Polski

Tabela 1. Główne kierunki polskiego importu i eksportu drewna w okresie 1-3q22

	Import do Polski			Eksport z Polski		
	3 główne kierunki importu	udział w imporcie do PL	1-3q22 r/r	3 główne kierunki eksportu	udział w eksporcie z PL	1-3q22 r/r
drewno opałowe, drewno w postaci wiórów lub kawałków 4401	ogółem			ogółem		
	Białoruś [^]	46%	-51%	Niemcy	56%	-1%
	Litwa	16%	47%	Włochy	18%	-25%
	Ukraina	15%	8%	Dania	9%	-44%
drewno surowe 4403	ogółem			ogółem		
	Czechy	37%	-11%	Niemcy	38%	-4%
	Niemcy	28%	58%	Chiny	20%	-41%
	Litwa	11%	69%	Słowacja	13%	-1%

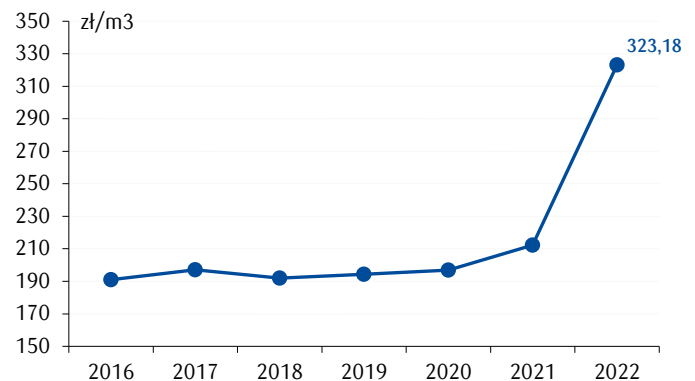
Źródło: Eurostat, PKO Bank Polski; [^]import z Białorusi zatrzymany w cze'22

- BIAŁORUŚ:** Do czasu wprowadzenia unijnego embarga na wyroby drzewne z Białorusi w cze'22, Polska sprowadzała z tego kierunku duże ilości **drewna opałowego** (62% udziału w imporcie w 2021), w ramach którego klasyfikowana jest m.in. zrębka drzewna stosowana w produkcji płyt drewnopochodnych. W okresie 1-3q22 udział Białorusi w imporcie nadal był wysoki (46%), jednak wolumen importu spadł o 51% r/r. Dostawy tego surowca do Polski zwiększyła natomiast, poza Litwą (+47% r/r) i Ukrainą (+8% r/r), również Łotwa, Szwecja i Słowacja. Według danych ITC z 08.02.2023 import białoruskiego drewna opałowego zadeklarowały w okresie wrz-lis'22 Turcja, Gruzja i Serbia, a średni miesięczny wolumen importu w tym okresie wynosił zaledwie 2% ilości importowanej z Białorusi w miesiącach poprzedzających wprowadzenie sankcji, co pokazuje, że skala ograniczenia wywozu surowca z tego rynku jest znacząca.

NA JAKIM POZIOMIE USTALONO MINIMALNE CENY DREWNA W PL-D LP NA 2023? SĄ WYŻSZE O 20% NIŻ W 2H22

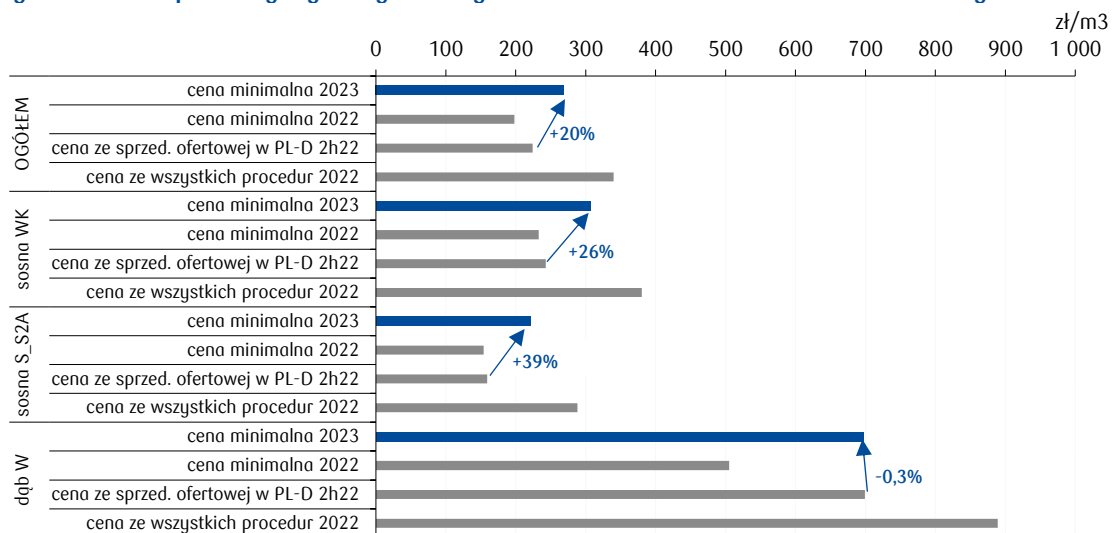
- CENY:** W 2022 silnie wzrosły ceny drewna w nadleśnictwach – według GUS średnia cena w okresie 1-3q22 wyniosła 323,18 zł/m³ (+52,3% r/r). Dane PGL LP za cały 2022 pokazały średnią cenę na poziomie 340 zł/m³ (por. wykres 7). Średnia minimalna cena sprzedaży drewna w Portalu Leśno-Drzewnym na 2023 została wyznaczona na poziomie 269 zł/m³, co jest wartością o 21% niższą od średniej ceny ze wszystkich procedur sprzedaży w 2022, jednak z punktu widzenia przedsiębiorstw zaopatrujących się sprzedaży ofertowej na PL-D, do której trafia 70% puli surowca, istotny jest wzrost ceny minimalnej względem cen uzyskanych w 2h22 w tej procedurze sprzedaży (+20%), a także względem cen minimalnych z 2022 (+36%). Szczególnie silny wzrost ceny minimalnej względem 2h22 odnotowano dla sosny średniowymiarowej (S2A; +39%), nabywanej w dużej mierze przez firmy papiernicze.

Wykres 6. Średnia cena sprzedaży drewna w nadleśnictwach

Źródło: GUS (dane za 1-3q), PKO Bank Polski

Wykres 7. Ceny minimalne sprzedaży wybranych sortymentów drewna w PGL LP na 2023 vs ceny z 2022

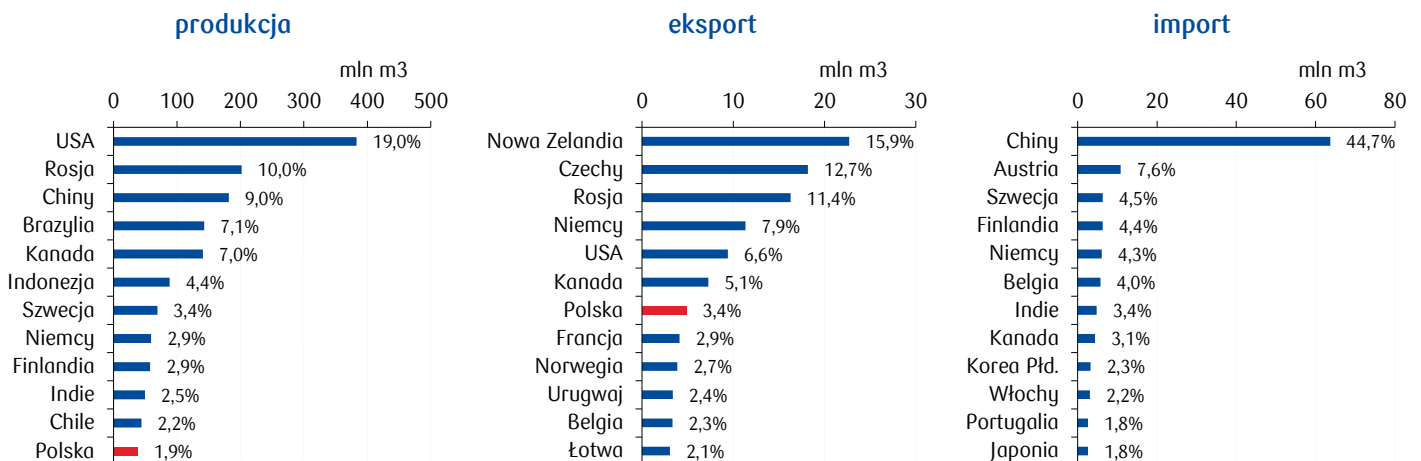

Źródło: PGL LP, PKO Bank Polski (obliczenia własne; WK/W - drewno wielkowymiarowe tartaczne; S2A - drewno średniowymiarowe stosowe przemysłowe)

CZY POLSKA JEST ISTOTNYM GRACZEM NA ŚWIATOWYM RYNKU DREWNA? TAK, JEST 7. EKSPORTEREM

- POLSKA:** Polska zajęła 12. miejsce pod względem wielkości pozyskania drewna użytkowego (1,9% światowego pozyskania w 2021) i 7. pod względem wielkości eksportu (3,4% światowego eksportu). Jak już wcześniej wspomniano, relacja eksportu do wielkości pozyskania drewna wyniosła 12,7% w 2021 – wskaźnik ten utrzymuje się na podniesionym poziomie od 2018, jest jednak niższy niż w Niemczech (19,1%), Czechach (68,2%), Francji (15,7%) i Norwegii (33,8%), będących dużymi europejskimi eksporterami surowca.
- CHINY:** Największym światowym odbiorcą drewna są Chiny, które w 2021 odpowiadały za blisko 45% światowego importu. Jednocześnie Chiny praktycznie nie eksportują drewna – pozyskanie surowca na tym rynku zaspokaja w zdecydowanej większości potrzeby krajowe. Głównymi dostawcami drewna do Chin były w 1h22 Nowa Zelandia, Niemcy i Rosja, przy czym skala dostaw drewna na rynek chiński zmalała w tym okresie o 28% r/r, co ma związek ze spowolnieniem aktywności gospodarczej w wyniku walki z pandemią Covid-19. Polska odpowiadała za mniej niż 1% chińskiego importu drewna surowego.
- ROSJA:** Z danych Roslesinforg wynika, że eksport drewna okrągłego z Rosji zmalał w 2022 o 70% do 3,8 mln m³, co było wynikiem wprowadzonego zakazu importu surowca przez państwa UE (po rosyjskiej agresji na Ukrainę), a także wprowadzonego przez Rosję ograniczenia wywozu niektórych sortymentów drewna od 1 stycznia 2022 i sankcji odwetowych względem „państw nieprzyjaznych”. Największym odbiorcą rosyjskiego drewna w 2022 były Chiny (59% eksportu; -63% r/r), Finlandia (20% - prawie całość dostaw zrealizowana w 1q22; -84% r/r) oraz Białoruś (6%; +18% r/r).

Wykres 8. Najwięksi producenci, eksporterzy i importerzy drewna użytkowego

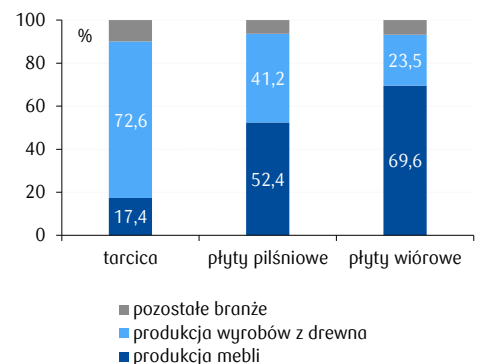

Źródło: FAO (dane za 2021), PKO Bank Polski

Rynek tarcicy i płyt drewnopochodnych

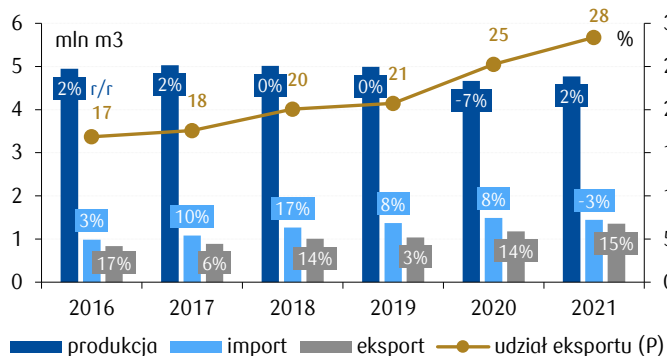
- PŁYTY:** Polska jest istotnym producentem płyt drewnopochodnych, szczególnie płyt wiórowych (3. miejsce na świecie, 6,1 mln m³ w 2021 wg FAO) i OSB (7. miejsce, 1,1 mln m³) oraz płyt pilśniowych (5. miejsce; 5,1 mln m³; por. wykres 14). Łącznie w 2021 wyprodukowano w Polsce 12,7 mln m³ płyt drewnopochodnych, a średnia roczna dynamika produkcji utrzymywała się od 2018 na poziomie 5% (z wyjątkiem pandemicznego 2020, kiedy odnotowano spadek o 1%).
- Dane GUS za 2022 pokazały spadek produkcji płyt o 13%, zmniejszył się również w okresie 1-3q22 eksport płyt wiórowych i OSB (-3% r/r) i pilśniowych (-12% r/r).** Płyty wiórowe produkowane w Polsce zaspokajają w dużym stopniu potrzeby krajowych producentów (głównie producentów mebli, por. wykres 9), dodatkowo znaczna ilość jest importowana (2. miejsce w światowym imporcie, 2 mln m³). W przypadku płyt pilśniowych udział Polski w światowym eksporcie jest znacznie wyższy – w 2021 Polska zajęła 4. miejsce na liście największych światowych eksporterów (2,3 mln m³).
- TARCICA:** Inaczej wygląda sytuacja na rynku tarcicy – Polska zajmuje dopiero 19. miejsce pod względem wielkości produkcji. Wielkość przecieranego drewna w Polsce utrzymywała się na przestrzeni ostatnich lat na względnie zbliżonym poziomie – średnio 4,9 mln m³ w latach 2016-2021 (wg danych FAO). W 2022 nastąpiło obniżenie produkcji o 9% (wg danych GUS), co było wynikiem obserwowanego od 2q22 schładzania koniunktury na rynku drzewnym. Jeszcze silniej zareagował eksport – dane za 1-3q22 pokazały spadek o 21% r/r.

Wykres 9. Struktura branżowa zużycia wybranych produktów drzewnych

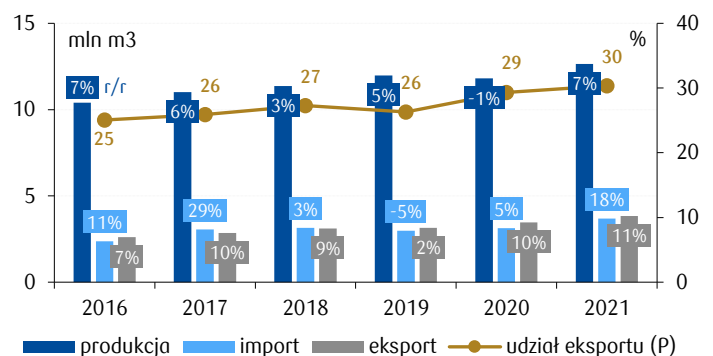

Źródło: GUS (Gospodarka materiałowa w 2021 r.), PKO Bank Polski.

Wykres 10. Rynek tarcicy w Polsce

Wykres 11. Rynek płyt drewnopochodnych w Polsce

Źródło: FAO, PKO Bank Polski

Tabela 2. Główne kierunki polskiego importu i eksportu tarcicy oraz wybranych płyt drewnopochodnych w okresie 1-3q22

	Import do Polski			Eksport z Polski		
	3 główne kierunki importu	udział w imporcie do PL	1-3q22 r/r	3 główne kierunki eksportu	udział w eksporcie z PL	1-3q22 r/r
drewno przetarte lub strugane wzdłużnie HS 4407		ogółem	7%		ogółem	-21%
	Niemcy	21%	30%	Niemcy	22%	-21%
	Szwecja	19%	24%	Włochy	15%	-1%
	Ukraina	13%	22%	Chiny	12%	-29%
płyty wiórowe i OSB HS 4410		ogółem	-31%		ogółem	-3%
	Niemcy	27%	12%	Niemcy	22%	-3%
	Białoruś [^]	16%	-56%	Litwa	20%	44%
	Słowacja	14%	-39%	Czechy	10%	-10%
płyty pilśniowe HS 4411		ogółem	-24%		ogółem	-12%
	Niemcy	30%	-14%	Niemcy	27%	-15%
	Białoruś [^]	18%	-47%	Litwa	11%	4%
	Rumunia	15%	-3%	Szwecja	6%	-1%
sklejka i płyty fornirowane HS 4412		ogółem	21%		ogółem	5%
	Rosja [^]	24%	-13%	Niemcy	29%	0%
	Białoruś [^]	23%	-7%	Rumunia	8%	47%
	Chiny	19%	188%	Włochy	7%	-3%

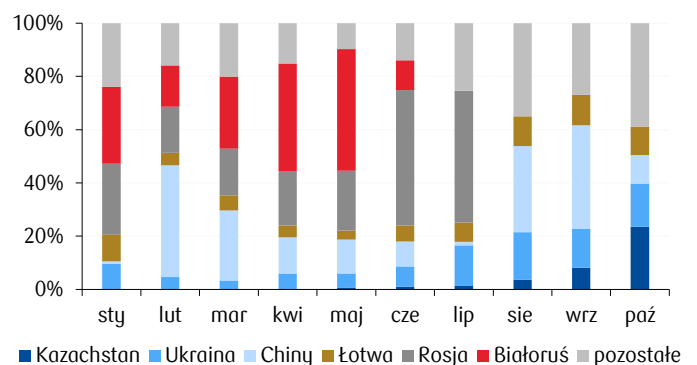
Źródło: Eurostat, PKO Bank Polski; [^]import z Białorusi i Rosji zatrzymany w cze'22 i lip'22.

- **EKSPORT:** Wyroby drzewne eksportowane z Polski trafiają w zdecydowanej większości na rynki unijne – głównie Niemiec, Litwy, Czech, Szwecji i Rumunii (por. tabela 2). Wśród pozaunijnych kierunków dominują Chiny, do których trafiło 12% eksportu tarcicy w okresie 1-3q22 (-29% r/r).
- **IMPORT:** Wśród kierunków importu tarcicy do Polski dominują Niemcy, Szwecja i Ukraina, które w okresie 1-3q22 odpowiadały za 54% zagranicznych dostaw tego surowca. Głównymi zagranicznymi dostawcami płyt drewnopochodnych były do 1h22 Białoruś (płyty wiórowe, pilśniowe i sklejka) i Rosja (sklejka). Po zamknięciu europejskich rynków dla drewna i wyrobów z drewna z tych państw (odpowiednio w cze'22 i lip'22), import surowców drzewnych z tych kierunków został mocno ograniczony. Jednocześnie w okresie 1-3q22 silnie wzrosły dostawy surowców drzewnych z innych kierunków, m.in. Chin (import sklejki +188% r/r), Łotwy (import płyt wiórowych +126% r/r), Słowacji (import płyt pilśniowych +631% r/r), a także Ukrainy, państw skandynawskich, Turcji czy Indonezji.

NOWE KIERUNKI IMPORTU DREWNA DO UE?

- **KAZACHSTAN:** Pojawiły się również dostawy z kierunków, z których wcześniej Polska nie sprowadzała surowców drzewnych, np. z **Wietnamu** czy **Kazachstanu**, który w paź'22 stał się głównym dostawcą sklejki i płyt fornirowanych. Kazachstan, w przeciwieństwie do Wietnamu (por. wykres 15), do 2021 nie był istotnym producentem ani eksporterem sklejki (wyeksportował 1 tys. m³ w 2021). Kazachstan stał się również czołowym dostawcą tych produktów do Litwy – w paź-lis'22 odpowiadał za blisko 40% dostaw, podczas gdy jeszcze do lip'22 import z tego kierunku był zerowy. Z dużym prawdopodobieństwem można założyć, że sklejka importowana do państw Unii Europejskiej z Kazachstanu nie pochodzi z tego rynku.

Wykres 13. Struktura importu sklejki do Polski w 2022

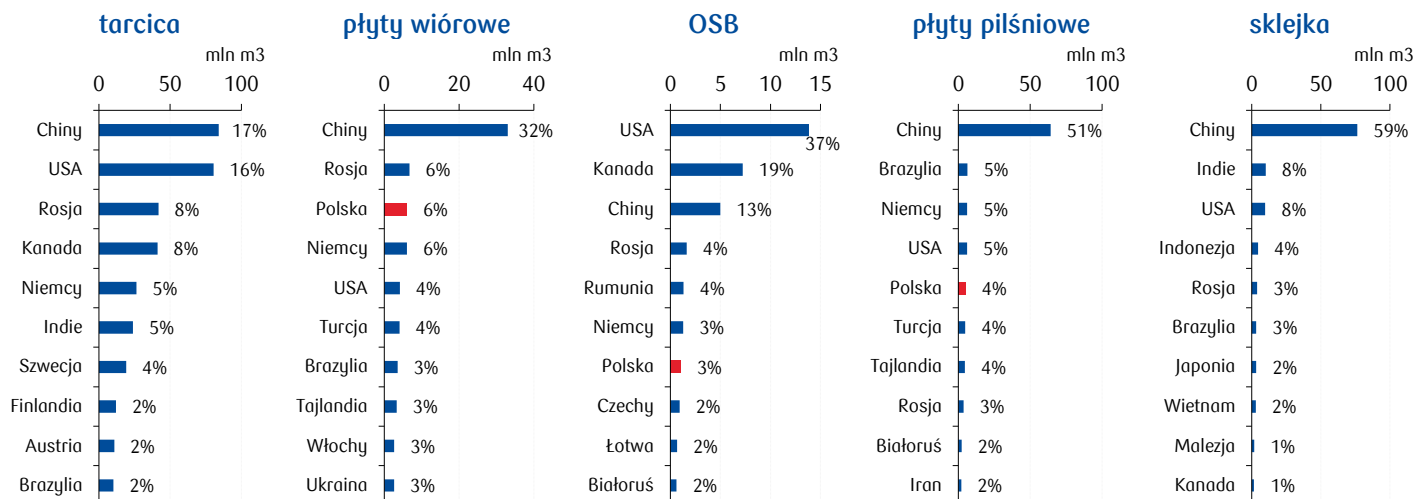

Źródło: ITC (HS 4412), PKO Bank Polski

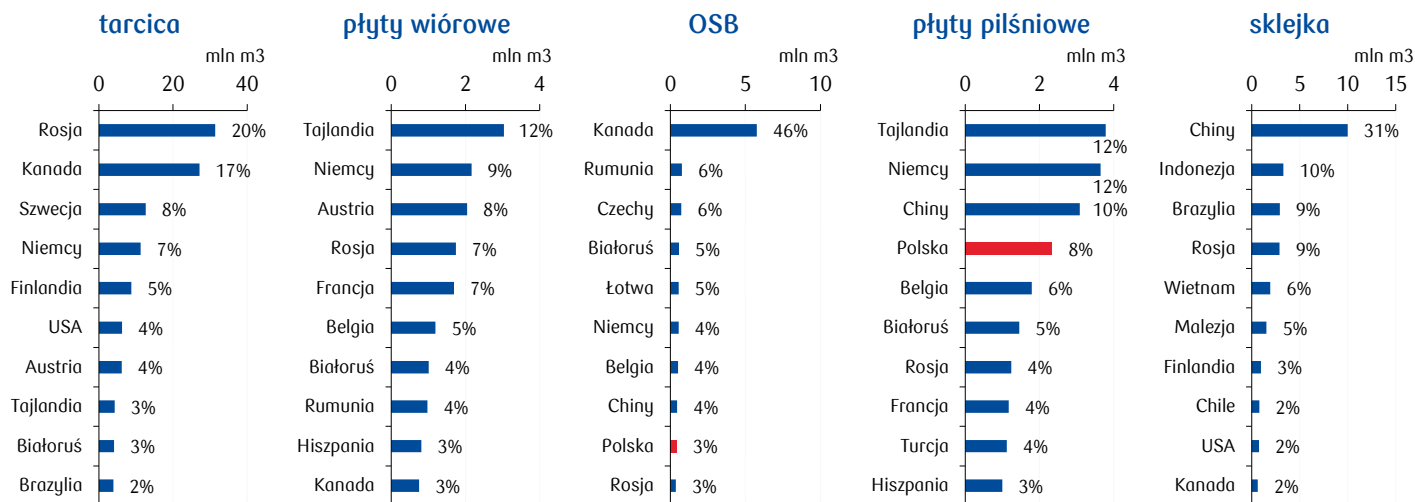
- Unijne sankcje nałożone na Rosję i Białoruś zakazujące importu m.in. drewna i wyrobów z drewna z tych państw ograniczyły dostawy surowców z tych kierunków, jednak całkiem ich nie wyeliminowały. Na podstawie doniesień medialnych można wnioskować, że białoruskie i rosyjskie surowce nadal są sprowadzane do państw Unii Europejskiej². Importerzy powinni zachować szczególną ostrożność przy zakupie surowców z rynków Azji Środkowej.

² "Pellet z krwawym stemplem", 20.12.2022, <https://frontstory.pl/sankcje-ue-drewno-pellet-bialorus-kazachstan-kirgistan/>, dostęp: 07.02.2023

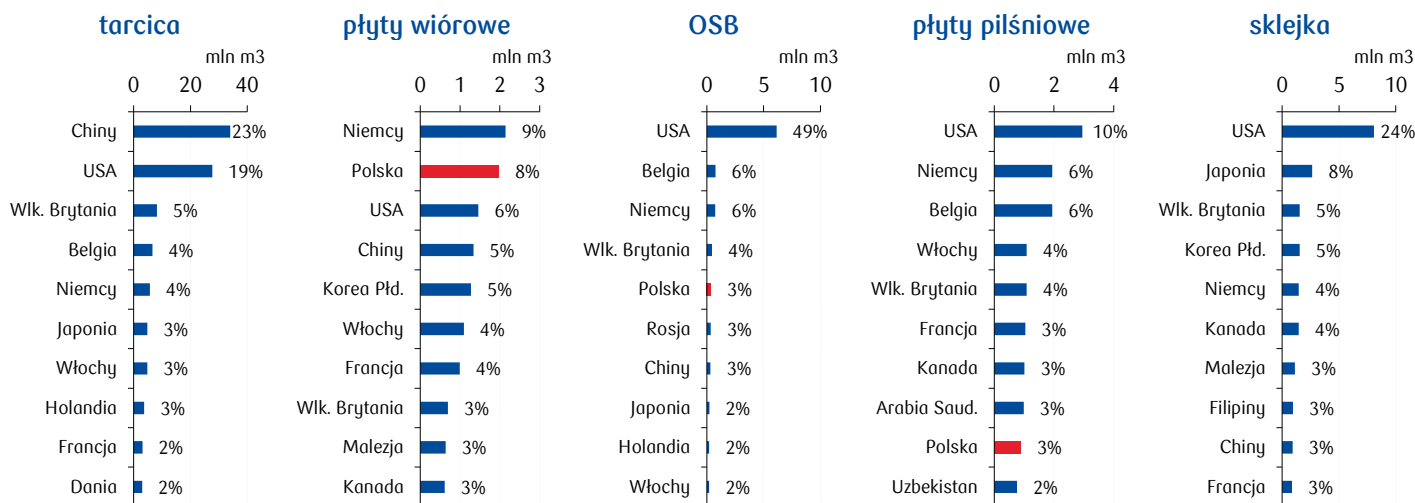
Wykres 14. Najwięksi producenci wybranych wyrobów z drewna

Wykres 15. Najwięksi eksporterzy wybranych wyrobów z drewna

Wykres 16. Najwięksi importerzy wybranych wyrobów z drewna

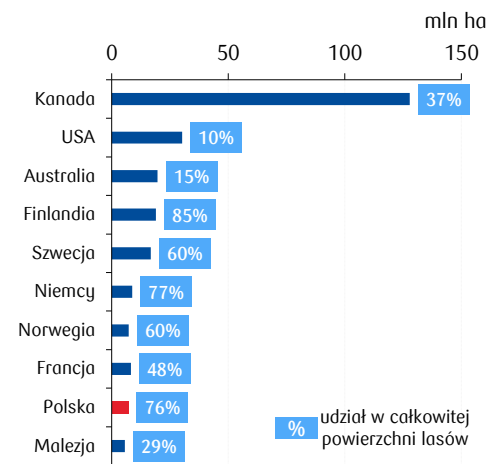

Źródło: FAO (dane za 2021), PKO Bank Polski

Co dalej z certyfikacją FSC?

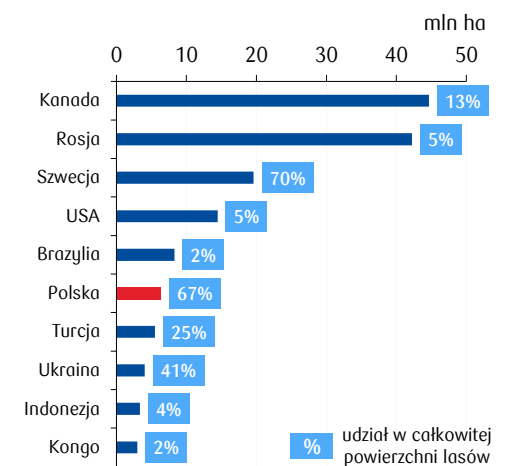
- **Lasy zajmują 9,4 mln ha powierzchni Polski, co stanowi 31%.** Według danych FAO powierzchnia lasów w Polsce zwiększyła się od 1990 o 6,7%. 81% powierzchni lasów stanowi własność publiczna, z czego większość (7,1 mln ha) jest w zarządzie Lasów Państwowych. Lasy prywatne zajmują 1,8 mln ha powierzchni kraju.
- Prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju potwierdzają międzynarodowe certyfikaty, z których najpopularniejsze to **PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification)** i **FSC (Forest Stewardship Council)**. Blisko 197 mln ha lasów na świecie jest zarządzanych zgodnie ze standardem FSC, a 286 mln ha zgodnie z zasadami PEFC. Największą powierzchnią lasów objętych jednocześnie certyfikacją FSC i PEFC dysponuje Kanada (18,7 mln ha), Szwecja (12,4 mln ha) i USA (9,2 mln ha). **Polska znajduje się na wysokim, czwartym miejscu w tym zestawieniu (6,4 mln ha), znacznie wyprzedzając Niemcy (1,1 mln ha) czy Czechy (112 tys. ha).** Łącznie powierzchnia lasów objęta oboma certyfikatami wynosi 64,5 mln ha³.
- **Certyfikat PEFC w zakresie zarządzania lasami (certyfikat FM – Forest Management) posiadają 234 podmioty w Polsce (13 RDLP oraz 221 nadleśnictw)⁴, a powierzchnia lasów objętych certyfikacją PEFC wynosi 7,2 mln ha (stan na wrz'22), co odpowiada 76% powierzchni lasów w Polsce i blisko 9% powierzchni europejskich lasów certyfikowanych w tym systemie.** Dodatkowo certyfikat PEFC CoC (Chain of Custody), gwarantujący pochodzenie surowca drzewnego ze zrównoważonych źródeł w całym łańcuchu dostaw, wydano dla 242 polskich podmiotów – w większości są to firmy reprezentujące sektor drzewno-meblarski. Najwięcej certyfikatów PEFC CoC posiadają Francja (2,1 tys.), Niemcy (1,7 tys.), Hiszpania (1,1 tys.) i Włochy (810)⁵.
- **Certyfikacją FSC objęto 6,4 mln ha powierzchni lasów w Polsce, co odpowiada 67% powierzchni polskich lasów i 11% powierzchni europejskich lasów certyfikowanych zgodnie z tym standardem.** Według stanu na 23.01.2023 ważne certyfikaty FM posiada 13 RDLP. Ponadto **certyfikat FSC CoC posiadają 2464 polskie podmioty.** Więcej certyfikatów CoC FSC niż Polska posiadają jedynie Chiny (17,2 tys.) i Włochy (3,3 tys.)⁶, co pokazuje, że certyfikat ten jest znacznie popularniejszy wśród polskich firm, niż certyfikat PEFC CoC. **Skala certyfikacji FSC w Polsce może ulec zmniejszeniu** – rezygnacja z certyfikatu przez niektóre RDLP, wynikająca ze zgłaszanych przez Lasy Państwowe zastrzeżeń odnośnie do umowy certyfikacyjnej, jak i nowego standardu certyfikacji, stawia pod znakiem zapytania gotowość pozostałych Regionalnych Dyrekcji do przedłużania umów certyfikacyjnych z FSC. W 2023 kończy się ważność umów w 6 RDLP (Piła, Warszawa, Poznań, Radom, Olsztyn i Wrocław)⁷. **Sytuacja znacznego ograniczenia podaży drewna z certyfikatem FSC na krajowym rynku budzi obawy producentów mebli** – z badania przeprowadzonego przez PKO Bank Polski w gru'22 wynika, że odbiorcy zdecydowanej większości dużych i średnich firm meblarskich wymagają, by produkowane meble posiadały certyfikat FSC (por. raport PKO BP [Monitoring Branżowy: Czas na ESG w branży meblarskiej](#)).

Wykres 17. Państwa o największej powierzchni lasów certyfikowanych przez PEFC

Źródło: PEFC (stan na sty'23), PKO Bank Polski

Wykres 18. Państwa o największej powierzchni lasów certyfikowanych przez FSC

Źródło: FSC (stan na sty'23), PKO Bank Polski

6,4 mln ha lasów w Polsce objęto jednocześnie certyfikacją PEFC i FSC, co daje Polsce 4. miejsce w zestawieniu państw o największej powierzchni certyfikowanych lasów w obu systemach.

³ PEFC FSC Double Certification, January 2023, <https://www.pefc.org/discover-pefc/facts-and-figures>; dostęp: 23.01.2023

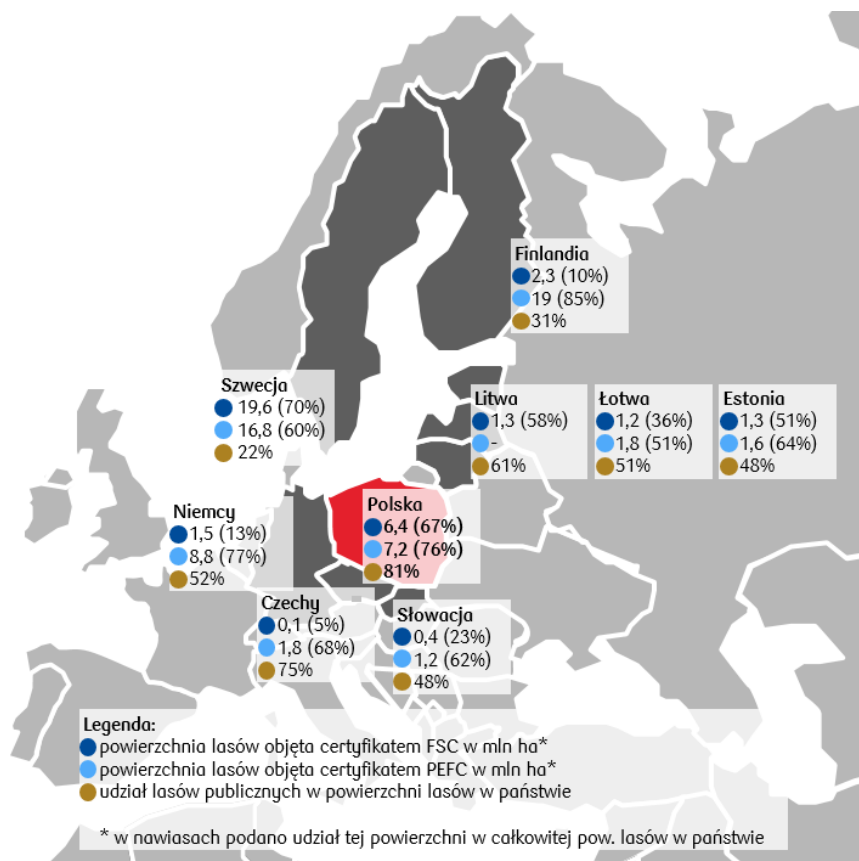
⁴ PESF Facts & Figures; <https://www.pefc.org/discover-pefc/facts-and-figures>; dostęp: 23.01.2023

⁵ PEFC Global Statistics, September 2022; https://pefc.org/resources/publications?filter_category%5B0%5D=10000127; dostęp: 23.01.2023

⁶ FSC Facts & Figures, <https://connect.fsc.org/impact/facts-figures>; dostęp: 23.01.2023

⁷ FSC Certificates Public Dashboard; [Microsoft Power BI](#); dostęp: 23.01.2023

Rysunek 1. Powierzchnia lasów certyfikowana przez PEFC i FSC w wybranych państwach

Źródło: PKO Bank Polski na podstawie danych FSC, PEFC i FAO

Pespektywy 2023-2024

- Po dwóch latach dobrej koniunktury przetwórcy drewna mierzą się z osłabieniem popytu i nasiloną presją kosztową, wynikającą już nie tylko ze wzrostów cen surowca, ale też cen energii (co jest szczególnie dotkliwe dla producentów płyt drewnopochodnych charakteryzujących się wyższym niż średnio w branży udziałem energii w kosztach) i kosztów wynagrodzeń. Wysoka inflacja działa ograniczająco na aktywność na rynku budowlanym, redukuje również wydatki konsumentów na trwałe dobra konsumpcyjne (m.in. meble). Nie spodziewamy się jednak dalszego gwałtownego załamania popytu. Branży drzewnej nadal sprzyjają: 1) rosnąca popularność budownictwa drewnianego (więcej w raporcie PKO BP [Monitoring Branżowy: Więcej drewna w budownictwie?](#)); 2) planowane inwestycje termomodernizacyjne budynków (generujące popyt na stolarkę okienną i drzwiową), 3) długofalowy trend zastępowania produktów o wysokim śladzie węglowym produktami pochodzenia naturalnego. Wraz z ożywieniem sytuacji na rynku mieszkaniowym, popyt na wyroby branży drzewnej oraz meble powinien się odbudować.
- Ryzykiem dla krajowych przetwórców jest rezygnacja z certyfikacji FSC przez Lasy Państwowe. Popularność certyfikatu FSC CoC wśród polskich przetwórców jest większa niż certyfikatu PEFC CoC, co jest wynikiem oczekiwań odbiorców. Polskie firmy zajmują ważne miejsce w łańcuchu dostaw sieci IKEA, która wymaga certyfikacji FSC. Korzystnym rozwiązaniem dla branż związanych z przetwórstwem drewna w Polsce byłoby utrzymanie przez Lasy Państwowe obu certyfikatów potwierdzających zrównoważoną gospodarkę leśną.
- W dalszej perspektywie na rynek drzewny będzie oddziaływać unijne rozporządzenie w sprawie przeciwdziałania wylesianiu i degradacji lasów ([EU Deforestation Regulation](#)). Nowe prawo może wejść w życie pod koniec 2024 i będzie oznaczać zakaz importu do UE produktów, które powstały w wyniku wylesiania lub przyczyniły się do wylesiania po 31.12.2020, m.in. drewna i produktów przemysłu drzewnego (w tym mebli). Firmy wprowadzające takie produkty na rynek unijny będą musiały złożyć oświadczenie o należytej staranności (due diligence) w zakresie weryfikacji pochodzenia surowca użytego do produkcji.
- Istotne będą również zapisy unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 i strategii leśnej, zgodnie z którymi 30% powierzchni lądowej UE ma zostać objęte ochroną, a 10% ochroną ścisłą. Wdrożenie tych przepisów zmniejszy możliwości pozyskiwania drewna w UE i tym samym ograniczy podaż surowca dla przetwórców, co z kolei może przełożyć się na dalszy wzrost jego cen (więcej w raporcie PKO BP [Monitoring Branżowy: Strategia Leśna UE a przetwórstwo drewna w Polsce](#)).

